

derunt, quam nunc protenduntur, idque facile colligi potest ex iis quæ Livius, Polybius & Iustinus, de irruptione Cenomanorum Italiam literis mandarunt. Territorii una pars fertilis est, alia sterilis, Incolisque facilius est venaticas carnes, quam panem & vinum apponere; non tamen iis omnino caret, aliqua enim huius Provincia partes tam fertiles sunt, ut eam nec Andegavenſis Dux, nec Turonia Vini bonitate, Frugumque fertilitate superent. Solum herboſum, paſtionique Pecudum commodum. Hanc vero Provinciam sub Aquitania comprehenſam, aliquando paruiſſe legimus Ducibus Aquitanis, donec inter Reges Franciæ Ludovicum IX & Angliæ Henricum III pactum fuit, ut Anglus Aquitania, quam ab Septentrione Carantonus fluvius, ab Meridie Pyrenæi Montes terminarent, contentus, in perpetuum cederet Normannia, Terrisque Cenomanorum & Andegavenſium; eique numerarentur circiter centum millia. Rex Franciæ Ioannes Andium & Cenomanorum Comitatum Ludovico Filio Secundo genito dedit. Donationis Diploma anni circiter cccclx, in Scrinio Regis adhuc viſitur. Ludovico ordine ſucceſſere Ludovicus II Filius. & Ludovicus III Nepos. Hi tres titulum Regum Neapolitanorum gesserunt. Ludovico tertio vita defuncto nullis poſt ſe relictis liberis, ei ſucceſſit Renatus frater, quem Regina Neapolitana Ioanna, eius nominis III, ſuum Hæredem in Regno Neapolitano & in Comitatu Provinciæ inſtituit, Renatus ex Iſabella Caroli audacis filia ſuſcepit Ioannem filium, Calabria Ducem, cui ſupervixit Renatus pater. Hic Ioannes ex Maria Caroli Ducis Borboniæ filia, genuit Nicolaum Calabria Ducem & Marchionem Pontenſem, qui abſque liberis deceſſit, avo Renato adhuc ſuperſtite, Renato Nepoti ſuo Renato ex Iolanta filia, & Friderico Vadimontano, iura Regni Neapolitani & Comitatus Provinciæ reſignare noluiſſe, ſed ea Carolo fratri ſuo, Cenomanorum Comiti, reliquiſſe fertur: qui cum etiã paulo poſt moreretur Ludovicum undecimum rerum ſuarum Hæredem inſtituit. Cæterum tota hæc Regio ſuperioribus annis in duas quaſi abiit partes. Civitas Cenomanenſis, Ditioni addita eſt Regis Franciæ; Urbs autem Maina, Maine cum Marchionatu, nunc in Ducatus decus erecto, Guiſiæ gentis agnoſcit Dominium. Opidum Primarium ad Sartram fluvium, vulgo *le Mons*. Ab initio ſedes Baillivatus; poſt Henricum II Præſidialis eſt facta, ad quam variorum Opidorum appellationes devolvuntur. Ducatus, olim Comitatus, Vindocinenſis, Duce de Vendome, initium capit a Baugenciaco, Limite inter duas Belſias, quæ cognominantur Solonia & Vindocina, fines longe lateque extendens ad Santonas uſque, ut quidam volunt. Diætus ad Vindocino Opido vulgo *Vendome*. Ptol. forte *O'vidinov* (ſic enim legendum) eſt Auleſtorum Cenomanorum, in Gallia Lugdunenſi Urbs. Nihil hic adfirmamus. Nam *O'vidinov* illud, certius fortean eſt Opidum quod hodie *le Mans*, quæ Magni Scalligeri ſententia Vindocini Comites originem ducunt ex Borboniorum ſtemmate. Primum Comitem legimus Ludovicum Brobonium, Ioannis Marci Clermontique Comitris F. ſucceſſerunt huic recta linea Filius Ioannes, Franciſcus Nepos, & Carolus Pronepos, quem primum Vindocini Ducem, creavit Franciſcus I Galliarum Rex. Filium Carolus habuit Antonium Vindocini Ducem, Franciæ Parentem, & per Ioannam Albretam Conjugem, Navarrae Regem, quo natus Henricus Borbonius. Gallia eius nominis IV. Navarraq; Monarcha Potentiſſimus Bearnii Princeps, Dux Vindocini, &c. Sant & Beaufort & la Val.

Soli qualitas.

Imperium Majorum.

Opida.

Ducatus Vindocinenſis.

Dux.

Imperium majorum.

Vandome
Anglorum
fol. 64
ex Caleſt. in verbo
Vindocin